

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій
Кафедра германської філології

БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

Спеціальність 035 «Філологія»
Спеціалізація 035.41 «Германські мови та літератури (переклад включно)»
перша – англійська.

Дистанційне навчання іноземної мови в сучасних умовах

Допущено до захисту «__» _____ 2020 р.

Зав. каф. германської філології ____ канд. філол. наук, проф. Кобякова І. К.

Виконала:
студ. групи ПРпн-61
Гавриленко Анастасія Владиславівна

Науковий керівник:
канд. філол. наук, доц.
Ємельянова Олена Валеріанівна

Суми 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1.....	5
ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	5
1.1 Основні поняття дистанційного навчання.....	5
1.2 Можливості використання дистанційних засобів для навчання іноземним мовам	8
РОЗДІЛ 2.....	13
ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	13
2.1 Використання дистанційних технологій при вивченні іноземних мов.....	13
2.2 Форми організації навчального процесу при дистанційному навчанні..	16
ВИСНОВКИ	20
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	22
СПИСОК ДОВІДКОВИХ ДЖЕРЕЛ	25
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	26
ДОДАТОК А	27

ВСТУП

За останні роки комп'ютерні технології розвиваються дуже швидко. Інтенсивний розвиток інформаційно-комунікативних технологій та мережі Інтернет вносить значний вплив в освітні процеси, а це змінює систему освіти, а отже змінюються методи процесу вивчення іноземних мов. Використовуючи мережу Інтернет під час навчання є можливість отримувати постійно оновлену інформацію. Також використовуючи інформаційні технології існує можливість вивчати іноземні мови зручним способом, наприклад слухати або спілкуватися з носієм мови, що допомагає не тільки обмінятися інформацією, але й поглинути у природну середу для вивчення відповідної мови.

Сьогодні існує великий попит на використання дистанційних засобів у навчанні. Оскільки саме дистанційне навчання не прив'язане до якоїсь місцевості, це така форма отримання знань, де викладач та студент взаємодіють на відстані використовуючи засоби інформаційних технологій. Тобто нові знання отримуються поза аудиторією маючи безпосередній контакт з викладачем. За допомогою дистанційного навчання учень або студент займається самостійно за розробленою програмою, вирішує завдання, які викладач надсилає та періодично відправляє виконані завдання викладачу на перевірку. Під час дистанційного навчання є можливість використовувати великий спектр інформаційних технологій: спеціально підібрані під студентів комп'ютерні програми, електронну пошту, конференц-зв'язок, онлайн-месенджери та інші.

Дослідженням перспектив використання інформаційних технологій у навчанні студентів займалися такі педагоги та методисти як: М. Праділяний, Т. Коваль, Є. Смірнова-Трибульська, проблемами використання дистанційних технологій в освіті займалися Т. Ящур, О. Андреев, А. Бернадський, В. Романюк, Є. Белова, І. Булах й В. Тихомиров [1, с. 191].

Актуальність роботи визначається швидким розвитком інформаційних технологій, які впливають на різні сфери життєдіяльності людини, а також впливають на сферу освіти.

Метою дослідження в даній роботі є визначення перспективи у застосуванні дистанційних технологій навчання для вивчення іноземної мови в сучасних умовах.

Для досягнення мети дослідження необхідно вирішити такі **завдання**:

- 1) розглянути основні поняття дистанційного навчання;
- 2) проаналізувати відмінність дистанційної форми навчання від онлайн-навчання;
- 3) визначити можливості використання дистанційних засобів для вивчення іноземної мови;
- 4) визначити переваги та недоліки використання дистанційних засобів для вивчення іноземної мови.

Об'єктом дослідження є вивчення навчального процесу на дистанційних заняттях з іноземної мови в сучасних умовах.

Предметом дослідження є методика дистанційних засобів навчання.

Для вирішення завдань було використано наступні **методи дослідження**: порівняння, спостереження, узагальнення та аналіз і синтез.

Теоретичне значення полягає у дослідженні теоретичних та практичних методів дистанційного навчання іноземним мовам.

Практичне значення роботи полягає у можливому використанні результатів даної бакалаврської роботи в подальшій роботі у сфері вивчення іноземної мови.

Структура роботи. Бакалаврська робота складається зі вступу, двох розділів, чотирьох підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг бакалаврської роботи становить 26 сторінок (без додатків). Список використаних джерел включає 32 найменування.

РОЗДІЛ 1

ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

1.1 Основні поняття дистанційного навчання

В останні роки з'являється все більший попит у застосуванні дистанційних технологій у навчанні. Це пов'язано із підвищенням вимог до вищої освіти та необхідністю змін у професійній діяльності.

Існує багато тлумачень терміну «дистанційне навчання».

Закон України про форми здобуття освіти подає таке визначення: «Дистанційна форма здобуття освіти – це індивідуальний процес здобуття освіти, під час якого взаємодія викладача та учня, які знаходяться на певній дистанції один від одного, відбувається завдяки спеціалізованому середовищу, яке працює використовуючи інформаційно-комунікативних технологій» [8].

Оксфордський словник дає таке визначення дистанційного навчання – спосіб навчання, під час якого немає необхідності відвідувати школу, коледж або університет, тобто навчання проходить там, де людина проживає, як правило, завдання, які необхідно виконати, надаються через інтернет [2].

За визначенням доктора педагогічних наук та професора Е.С. Полат, дистанційне навчання – форма навчання, а саме система навчання, під час якої учні та викладач взаємодіють між собою на відстані та використовують усі компоненти учбового процесу: цілі, методи, організаційні форми та засоби навчання [9, с. 28].

Іншими словами дистанційне навчання представляє собою взаємодію між учнями та викладачем на відстані застосовуючи сучасні інформаційні технології. Також, існує такий термін як електронне або онлайн-навчання – це отримання навиків та знань використовуючи будь-який гаджет, який має доступ до інтернету в режимі реального часу. Даний формат навчання є продовженням

дистанційного. Оскільки онлайн-навчання відбувається в режимі реального часу, то викладачі та учні одночасно працюють з матеріалами.

Існує декілька видів дистанційного навчання за засобами отримання інформації: синхронне, асинхронне та змішане [13].

Під час синхронного виду навчання відбувається в реальному часі: викладач одночасно з учнями працює над матеріалом. Даний вид навчання має певні переваги та недоліки. До переваг можна віднести [20, 21]:

- 1) викладачі одночасно можуть взаємодіяти з кількома учнями в режимі реального часу, а це забезпечує можливість проводити групові заняття;
- 2) викладачі можуть відразу відповісти учням на питання, які в них виникають;
- 3) наявність особистого контакту між викладачем та студентом.

До недоліків можна віднести: і студенти і викладачі мають бути присутніми одночасно на занятті, незалежно від часового поясу; може виникнути проблема з наданням індивідуальної уваги кожному студенту; є можливість виникнення проблем з технічним забезпеченням.

Якщо казати про асинхронне навчання, то даний тип не вимагає одночасної участі викладача та учня, адже для нього використовується заздалегідь підготовлена навчальна програма, доступ до якої потім отримує учень. Вона містить готовий до самостійного вивчення матеріал (слайди, відео та інші матеріали) і завдання для контролю навчання (тести). Даний тип не вимагає одночасної участі викладача та учня.

Асинхронне навчання, також, має переваги та недоліки. До переваг відносяться [20, 21]:

- 1) учасники асинхронного навчання не прив'язані до часу та місця його проведення;
- 2) оскільки даний тип навчання надає заздалегідь підготовлені матеріали, то є можливість переглянути та удосконалити необхідні знання переглядаючи їх;

3) можливість використання додаткового часу та будь-яких ресурсів для підготування відповідей.

До недоліків можна віднести: обмеження контакту між викладачами та студентами; очікування відповідей на запитання або на завдання упродовж деякого часу; для деяких студентів даний тип навчання може бути складним через недостатнє керівництво та взаємодіє з викладом.

Також, асинхронне навчання можна розділити ще на пару видів: автоматизоване – написав тести та отримав оцінку або з супроводом – викладач у встановлені терміни перевіряє завдання та бере участь в обговоренні.

Змішаний вид навчання включає в себе як елементи синхронного так і асинхронного навчання. Оскільки даний тип включає в себе елементи обох типів навчання, то і має їх переваги та недоліки.

Переглянути технології, які використовуються при синхронному та асинхронному навчанні можна переглянути нижче (див. Табл. 1.1) [19].

Таблиця 1.1

Технології асинхронного та синхронного навчання

	Відео	Аудіо	Інформація
Синхронне навчання	відеоконференція	аудіо-конференція	інтернет-чати інтерактивні дошки
Асинхронне навчання	відео-подкасти, відео-трансляція	аудіо-файли, аудіо-подкасти	електронна пошта, форум

Основними рисами дистанційного навчання є його гнучкість, оскільки для студента є можливість навчатися стільки, скільки йому необхідно для засвоєння предмету, модульність, оскільки є можливість формувати учбову програму за індивідуальними або груповими потребами студентів та використання нових технологій та засобів в навчанні.

Отже, дізнавшись більш детально про те, що собою представляє дистанційне навчання можна зазначити, що дана форма навчання є гарною альтернативою традиційному навчанню. Дистанційне навчання хоч і не може в повній мірі замінити очне навчання, але з кожним роком воно стає все більш популярним, оскільки з'являються все більш нові комп'ютерні технології, які дозволяють робити навчання більш ефективним та цікавим.

1.2 Можливості використання дистанційних засобів для навчання іноземним мовам

Дистанційне навчання відрізняється від звичайних уроків в класі або аудиторії, а тому вимагає від учнів та вчителів іншого підходу до навчання. Використовуючи даний тип навчання можуть виникнути труднощі, такі як, викладачі та студенти ще не мають досвіду роботи з даною формою навчання, навчання за такою формою вимагає від студентів значної мотивації та вміння з розумом витратити свій час, від вчителів вимагає комплексної та відповідальної підготовки навчальних матеріалів.

Під час використання засобів дистанційного навчання в учнів мають бути наявні навчальні матеріали, завдання для дистанційного навчання, підготовлені технічні засоби та засоби зв'язку.

В програмі дистанційного навчання учнів іноземній мові мають бути застосовані деякі інтерактивні функції [3]:

1. форум, де є можливість обговорити деякі аспекти певної теми, в тому числі з носіями мови;
2. можливість перевірки завдань в режимі онлайн, усних або письмових;
3. можливість слідкувати за своєю успішністю, застосовуючи таблиць, який вбудований в дистанційне навчання.

Використання дистанційних технологій у навчанні має ряд переваг [10, 12]. До переваг можна віднести:

1) дозволяє оптимізувати учбовий процес завдяки активізації самостійної роботи учнів: вони мають можливість навчатися в будь-який зручний для себе час, в доцільному для себе темпі та мають можливість навчатися в будь-якому зручному для себе місці;

2) забезпечує мобільність навчальних матеріалів за рахунок застосування різних носіїв інформації: персональний комп'ютер, телефон, планшет та інші;

3) оптимізує роботу учні та надає можливість індивідуалізації навчання, за рахунок надання учню можливості індивідуально планувати режим навчання;

4) розширює можливості представлення навчального матеріалу, завдяки візуалізації матеріалу засобами мультимедіа ;

5) можливість обробляти, виконувати та надсилати завдання через мережу Інтернет.

Отже, переваги дистанційних форм навчання над традиційними проявляються в їх можливості оперативно, ефективно та швидко самореалізувати творчість учнів завдяки новій якості навчальних матеріалів. Під час проходження нових програм учню надається більш активна роль, яка полягає в свободі вибору дій і отриманні індивідуальних результатів. Але якість дистанційного навчання та його успішність залежать не тільки від гарної організації навчального процесу та якості методичних матеріалів, які використовуються, але й від керівництва і майстерності викладачів, які беруть участь у даному процесі [12, с. 3].

Однак, використання такої форми навчання має й свої недоліки :

1) обмежений особистий контакт між викладачем та учнем та іншими учнями;

2) під час самонавчання учень може пропустити, не приділити значну кількість часу важливому пункту або інформації;

3) складність правильної організації часу;

4) повна залежність від технічних засобів, оскільки дане навчання може бути застосоване лише при однаковому рівні технічної забезпеченості всіх учнів;

Отже, використовуючи інформаційно-комунікативні технології в дистанційному навчанні викладачам необхідно звертати особливу увагу на форму подачі інформації та на способи контролю знань. Варто обміркувати, як можна компенсувати недостатній особистий контакт між викладачем та учнями, коли вони взаємодіють на відстані.

На якість дистанційного навчання впливають декілька факторів. Такі як, рівень навчальних програм під час дистанційного навчання та якість управління навчальним процесом, та один із основних це їх мотивація та дисципліна учнів. Дистанційна форма навчання приділяє більше уваги цим пунктам, ніж на денна форма, де учні безпосередньо перебувають під наглядом вчителя.

Однією з проблем дистанційної форми навчання є вміння студентів присвячувати себе навчанню. Велика кількість учнів не в змозі правильно спланувати навчання протягом семестру, коректно розподілити свій час. Найчастіше буває так, що виконання яких-небудь завдань припадає безпосередньо перед іспитом. Оскільки в учнів може бути кілька курсів навчання (кілька предметів), у них може не вистачати часу для виконання всіх завдань. Тому роль викладача є суттєвою, одним з головних завдань для вчителя є зацікавити та заохотити учнів до постійної роботи.

У будь-якому навчальному процесі роль викладача значна. Він не тільки опосередковує нові знання та навички, але й веде та керує навчальним процесом. Допомогає учням вирішити певні проблеми, що стосуються його предмету та оцінює їх виконану роботу. Однак під час дистанційного навчання дані завдання зменшуються, особливо що стосується методів та форм роботи вчителя.

Сучасна методика викладання іноземної мови використовуючи засоби дистанційного навчання має на увазі велику самостійну роботу студентів, чому сприяє створення сайтів, на яких крім навчальних програм можна розміщувати

довідкову інформацію, новини на іноземній мові, посилання та інші корисні для учня матеріали [14, 15].

Специфіка дистанційного навчання така, що ті, яких навчають за допомогою спеціальних програм можуть взаємодіяти з викладачем в режимі онлайн, спілкуватися між собою за допомогою чатів і форумів, виконувати тести і отримувати результати перевірки завдань автоматично, де буде зазначена оцінка та коментарі викладача.

Використання дистанційного навчання при вивченні іноземної мови може формувати професійно-орієнтовану мовну компетенцію. Деякі тексти можуть бути вимовлені іноземною мовою і записані на прилад для зберігання даних, деякі вимовляються безпосередньо викладачем в режимі онлайн. Якщо викладач є носієм мови, то більшість учнів почують природну, професійно-орієнтовану іншомовну мова високоосвіченої людини [16].

Формування іншомовної комунікативної компетенції, також є метою навчання іноземної мови. Проте для функціонування мови як засобу спілкування необхідні лінгвістичні поняття і знання про систему мови. Тому іноземна мова виступає як засіб навчання.

Окрім зазначених вище переваг, також важливу роль відіграє доступ до великої кількості матеріалів у електронному вигляді, наприклад тести, творчі завдання, групові проекти в режимі онлайн, інтерактивні лекції та багато іншого. Крім того, такий спосіб навчання має велику кількість довідкової інформації у вигляді посилань на конкретні підручники, відеоматеріали, сайти та інше.

Оскільки навчання іноземній мові проходить за будь-яким пристроєм, який має доступ до мережі Інтернет, та в комфортній для студента обстановці, то складання тестів або екзаменів є менш тривожним аніж в аудиторії [22].

За останні роки істотно змінився соціокультурний контент вивчення іноземних мов. Доволі зросла освітня та самоосвітня функції іноземної мови, а це в значній мірі підсилює мотивацію студентів для вивчення нових мов. Метою вивчення іноземних мов є формування в студентів іншомовної

комунікативної компетенції, яка в свою чергу має на увазі здатність студента здійснювати іншомовне міжособистісне або міжкультурне спілкування, наприклад з носіями мови.

Дана компетенція передбачає розвиток комунікативних умінь, а саме навчання різним видам мовленнєвої діяльності: говорінні, розумінні сприйманого на слух (аудіювання), читанні і написанні. Предметне зміст промови визначається на основі сфер спілкування (соціально-побутової, соціально-культурної, навчально-трудової), ситуацій спілкування і виділеної на їх основі тематики спілкування.

Отже, компонентами змісту навчання є: предметний зміст промови комунікативні вміння в названих видах мовленнєвої діяльності, мовні знання і навички, соціокультурні знання і навички; навчально-пізнавальні та компенсаторні вміння.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

2.1 Використання дистанційних технологій при вивченні іноземних мов

Сучасні студенти дуже відрізняються від попередніх років, оскільки навчання проходило за іншою програмою та з використанням інших матеріалів та технологій для навчання. Сьогодні, в час інформаційної революції, змінюються способи подачі інформації студентам та їх навчання, з'являються нові технології для цього.

В сучасному світі завдяки швидкому розвитку комп'ютерних технологій з'явилась можливість навчатися дистанційно. Навчальний процес при дистанційному навчанні складає контрольована і цілеспрямована інтенсивна робота студента, який має можливість навчатися в зручний час, використовуючи індивідуальний розклад і маючи спеціальні засоби для навчання [7], які включають в себе персональний комп'ютер, прилади для введення (мікрофон, клавіатура) та виведення (колонки, навушники) інформації та стабільне підключення до мережі інтернет.

Оскільки при дистанційному навчанні немає необхідності для учнів весь час перебувати в аудиторії, то під час проведення дистанційного навчання можуть бути використані різні методи донесення навчальної інформації учням.

Дистанційне навчання, яке застосовує інформаційно-комунікативні технології, має декілька форм організації навчання: веб-заняття, чат-заняття та інші форми взаємодії, наприклад телеконференції, телеприсутність та інше. [4].

Веб-заняття – форми дистанційних навчальних занять, такі як: уроки, практичні роботи, конференції, семінари, дистанційні лекції та інші, які проводяться та організовуються з використанням телекомунікацій та мережі Інтернет. Даний тип заняття припускає двостороннє спілкування в режимі онлайн між учнями та викладачами, тобто викладач бере безпосередню участь у

навчальному процесі, наприклад навчальні матеріали, такі як відеозаписи з практичних занять або лекцій викладає на певному ресурсі, де учні можуть повторно передивитися їх та виконати необхідні завдання. Також веб-заняття можуть використовувати функції обговорення та коментування певної теми в режимі онлайн.

Подібна форма організації навчання передбачає навчання в тихій та комфортній для студента обстановці, оскільки він може знаходитися вдома або ще в деякому місці, де йому нічого не заважає, немає ніяких відволікаючих факторів [23]. Приклад веб-заняття див. Додаток А.

Чат-заняття – це навчальні заходи, під час яких всі учні та педагоги мають одночасний доступ до чату за допомогою інформаційно-комунікативних технологій. Дані заняття можуть проводитися використовуючи голосовий або відео-зв'язок, а також використовуючи текстове спілкування. Під час проведення чат-занять є можливість проводити семінари та створювати робочі групи із студентів, де їх склад різниться в залежності від визначених цілей та завдань. Отже, чат може бути створений як для одного студента, тобто індивідуальний чат викладача та студента, так і для всієї групи учнів [5].

Телеконференції – проводяться використовуючи розсилки електронною поштою. Студенти мають регулярно виконувати практичні домашні завдання, де вони практикують та поєднують навички з теоретичним матеріалом та практичними вправами.

Телеконференція дає запланований результат коли як викладач, так і студент є належно підготовленими до неї, а також, важливу роль відіграють декілька факторів, такі як: гнучкість викладачів щодо особливостей студентів, цілеспрямоване викладання і використання експериментальних методик для максимального залучення студентів до навчального процесу [24].

До переваг використання телеконференцій можна віднести застосування експериментальних прийомів та методів навчання для поліпшення взаємодії між учасниками конференції та стимулювати студентів до співпраці. Також студенти можуть відвідувати записану конференцію у будь-який час, і таким

чином вони можуть повторно прослухати необхідний матеріал. Однак, існують деякі недоліки, які пов'язані з технічними проблемами, а саме відсутність звуку або проблеми з підключенням до мережі Інтернет.

Телеприсутність являється експериментальним способом дистанційного навчання, адже має на увазі сформувати атмосферу присутності, тобто в учнів має скластися враження, що вони знаходяться саме в аудиторії, а не за її межами [6].

Також, іноді існує необхідність одночасного зв'язку між багатьма студентами та їх викладачами, аби мати можливість взаємодіяти в реальному часі, тоді використовують відеоконференції.

Використання відеоконференцій надає можливість студентам спілкуватися з викладачем в режимі реального часу, використовуючи попередньо підготовлені ресурси для навчання. Викладач має змогу ділитися своїм екраном та показувати студентам необхідні матеріали для вивчення та презентації для більш реалістичного сприйняття інформації, цим самим залучає учнів ще більше. Попередньо записані відеоматеріали являються дуже гарним допоміжним засобом для студентів, які доповнюють їх темп самостійного навчання [25].

Існує велика кількість організаційних технологій для управління знаннями.

Trello представляє собою хмарну програму для управління проектами. Весь інтерфейс збудований на основі канбан-дощок. Дошки логічно розділяються на списки. Списки, в свою чергу, є вертикальними ряди для зберігання карток. Картки представляють собою спеціальні форми для опису задач. Їх можна рухати як всередині одного списку, так і вільно переміщувати між списками або дошками. Списки теж можна переміщати. Для будь-якого завдання можна призначити людей, відповідальних за її виконання.

Дана програм гарна, оскільки надає можливість швидко оцінити прогрес за всіма процесам відразу, в режимі реального часу і на одному екрані. Цей інструмент можна використовувати як органайзер, список, колективний to-do

менеджер, а отже дуже добре підходить для організації навчального процесу вивчення іноземних мов дистанційно.

Moodle представляє собою систему управління навчанням. За його допомогою у викладачів є можливість навчати і тестувати студентів на відстані. Важливу роль в платформі грають плагіни – модулі, які допомагають змінити дизайн і розширити функціональні можливості системи. На відміну від Trello даний тип організації управління знаннями вимагає завантаження на комп'ютер користувачів, також він має непросту організацію навчання, оскільки необхідно спочатку створити контент для курсу іноземної мови, потім наповнити його необхідними документами або інформацією, і на останньому етапі можна організувати курси. Однак Moodle є безкоштовним, що дає змогу користуватися їм у навчанні а також немає ніяких обмежень у кількості користувачів програмою.

MIX представляє собою навчальну платформу, яка надає змогу спілкуватися студентам та викладачам між собою, створюючи обговорення, додаючи коментарі до зданих робіт. Також дана платформа дозволяє перевіряти якість засвоєних студентом матеріалів, має журнал з оцінками в відповідному класі, а також є можливість формувати рейтинг студентів. За допомогою MIX можна створювати поточні тести та завершаючий екзамен.

Отже, вибір форми організації навчального процесу залежить від цілей навчання і від умов, при яких можливо здійснювати навчання використовуючи дистанційну форму. Залежно від використовуваної форми навчання може змінюватися діяльність викладача. Специфіка кожної форми дистанційного навчального процесу обумовлює структурування змісту навчання, методів та організаційних засобів навчання.

2.2 Форми організації навчального процесу при дистанційному навчанні

Розвиток сучасних методик викладання іноземної мови штовхає викладачів іноземної мови до необхідності засвоєння інформаційно-комунікативної компетентності. Це означає, застосування технічних умінь та знань в освітній діяльності, уміння грамотно формулювати інформаційні потреби та запити, а також використовувати отримані знання в професійній діяльності [11].

Під час роботи викладача іноземної мови з навчальним порталом є необхідність опанувати компетенцією в області наповнення програм авторськими матеріалами. З іншого боку, студенти формують компетенцію виконання завдань під час проходження електронного курсу, отримують уміння орієнтуватися і взаємодіяти в рамках певного курсу.

Використовуючи інформаційно-комунікативні технології виділяють декілька форм організації навчально процесу, такі як [27]:

- 1) Лекції з використанням аудіо- та відеоматеріалів, презентацій з гіперпосиланнями на медіа;
- 2) Семінари у вигляді аудіо- та відеоконференцій;
- 3) Консультації індивідуальні або групові, з використанням електронної пошти, форумів або чатів;
- 4) Контроль у вигляді тестування, екзаменів та заліків.

Лекції представляють собою набір навчальних матеріалів, а саме в електронному вигляді. Залежно від моделі навчання лекції можуть проводитися в реальному часі.

Відеолекція – це відеозапис, на якому викладач читає лекцію, іноді може чергуватися показ самого викладача з показом слайдів презентації. Студенти мають можливість завантажувати дані файли для подальшої роботи з ними.

Також існують лекції у вигляді сторінок, розміщених в мережі Інтернет з якими студент може взаємодіяти, наприклад натиснувши на посилання відкривається мультимедійний файл, який він має проаналізувати.

Лекція, записана на флешку, яка містить аудіо- та відеоматеріали. Там наявні основні тези лекції, ілюстративний матеріал, такий як рисунки, таблиці, схеми та інше, необхідна література для кращого засвоєння матеріалу.

Також існують текстові лекції, під час яких студент має змогу декілька разів повертатися на одне й те саме місце, якщо виникає така потреба. Даний тип лекції надає можливість роздрукувати необхідний елемент з теоретичним матеріалом для подальшого його закріплення.

Семінари представляють собою групову дискусію студентами певної теми під керівництвом викладача, як правило, проводиться після прослуховування та аналізу лекції. Семінари є важливою формою творчості студентів, оскільки саме вони конкретизують знання та перевіряють ефективність засвоєння нового матеріалу студентами.

Під час семінару студент має навчитися умінню висловлювати свої міркування з певних питань, а також навчитися прийомам риторики. Також дана форма організації навчального процесу спрямована на розширення та деталізацію теоретичного матеріалу [28].

Вебінар це підтип семінару, під час якого студент та викладач мають змогу бучити один одного. Дані заняття дають змогу залучити студентів в процес навчання за допомогою інформаційно-комунікативних технологій та спільної роботи. До такого типу семінару можна підключатися через браузер, що робить їх доступними кожному студенту, який має доступ до мережі інтернет.

Під час його проведення студенти мають змогу задавати питання доповідачу, обмінюватися повідомленнями в чаті або ж доповнювати виступ доповідача. Вебінари зручно проводити в програмному забезпеченні Skype, який надає змогу говорити в мікрофон, паралельно спілкуватися в чаті, показувати свій робочий стіл з доповіддю. Також при записі семінару можна надіслати його всім членам конференції для його перегляду та для освіження знань.

Zoom та Google Meet також добре підходять для проведення багатьох форм організації навчального процесу. Консультації можуть бути індивідуальні або групові. Під час проведення конференцій використовуються різні технології, такі як чат, програми для зв'язку, електронна пошта та інші.

Для перевірки ефективності засвоєння навчального матеріалу студентами із застосуванням інформаційно-комунікативних технологій, викладачам іноземних необхідно регулярно проводити зрізи знань.

Контроль студентів при дистанційному навчанні може відбуватися у вигляді тестування в режимі реального часу, із застосуванням електронної пошти, форумів або конференцій. Однак перед його проведенням необхідно забезпечити студента всіма необхідними даними для успішного його проходження. Під час дистанційного навчання викладач веде електронний журнал, де зазначаються результати учбової діяльності студента.

Завдяки тому що вся взаємодія в мережі Інтернет відбувається переважно за допомогою листів, то з часом студенти мають змогу формулювати свою точку зору іноземною мовою лексично різноманітно і граматично правильно.

Отже, проаналізувавши матеріали, які стосуються використання дистанційного навчання з використанням інформаційно-комунікативних технологій при вивченні іноземних мов можна зазначити, що даний тип навчання є актуальним на даний час, адже має ряд переваг перед навчанням в аудиторіях. Оскільки дистанційне навчання сприяє реалізації сучасних парадигм в області освіти, таких як індивідуалізація, самоосвіта та саморозвиток студентів.

ВИСНОВКИ

Відповідно до мети бакалаврської роботи в першій частині було розглянуто основні поняття дистанційного навчання. Під час опрацювання декількох теоретичних джерел було надано детальне визначення поняттю «дистанційне навчання», також була визначена відмінність між дистанційним та онлайн-навчанням. Було визначено ряд переваг та недоліків під час використання дистанційних засобів навчання.

Дистанційне навчання використовуючи інформаційно-комунікативні технології надає нові можливості та переваги у навчанні. А також, збільшує ефективність засвоєння матеріалу студентами. За допомогою даних технологій є можливість проводити універсальні та інтерактивні заняття. Даний тип навчання розширює доступу до інформації, збільшує можливості надання інформації, надає можливість застосування ігрових елементів в навчання, надає широкий вибір варіантів методичних засобів, покращення методичних матеріалів і передачі їх на відстань більш легким способом.

Практична частина бакалаврської роботи ґрунтувалась на дослідженні застосування дистанційних технологій для вивчення іноземних мов. Дана технологія навчання, безумовно, допомагає вивченню іноземних мов, адже включає сучасні синхронні та асинхронні інструменти зв'язку. Однак існують деякі проблеми, які можуть заважати вивчати мову дистанційно, наприклад, технічні проблеми, відсутність спілкування віч-на-віч та труднощі вдосконалення навичок говоріння. З точки зору студентів, дистанційне вивчення мови не настільки ефективно, як виїзд за кордон або як вивчення мови віч-на-віч. Незважаючи на те, що дистанційна освіта допомагає учням вивчити мову, вона не є тим, чому студенти надають перевагу, якщо існує можливість вивчати мову безпосередньо в аудиторії з викладачем. Тим не менш, дистанційна освіта є гарною можливістю, особливо для тих, хто хоче вивчати мови, які не викладаються у своїй країні, а також для тих, хто не може

виїхати за кордон для вивчення мов. Можна зазначити, що дослідження засобів дистанційного навчання ще потребує уваги та дослідження, адже інформаційно-комунікативні технології весь час розвиваються та вдосконалюються.

Я, Гавриленко Анастасія Владиславівна, своїм підписом засвідчую, що моя бакалаврська робота «Дистанційне навчання іноземної мови в сучасних умовах» виконана з дотриманням усіх вимог до наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, самостійно та індивідуально. Під час написання роботи я дотримувалась принципів академічної доброчесності та несу відповідальність за порушення загальноприйнятих правил цитування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Форостюк І. В. Використання платформи moodle в процесі викладання іноземних мов у нелінгвістичних вищих навчальних закладах // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету, 2017. – №31. – С. 191 – 193.
2. Оксфордський онлайн-словник [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dictionary.cambridge.org/ru/distance-learning>.– (21.04.2020).
3. Зырянова Е.В. Мащенко М.В. Дистанционные технологии как средство обучения английскому языку одарённых школьников. [Электронный научный журнал] // Наука и перспективы, 2016. – №1 – Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/distantsionnye-tehnologii-kak-sredstvo-obucheniya-angliyskomu-yazyku-odarennyh-shkolnikov>.– (21.04.2020).
4. Формы организации дистанционных занятий [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.muiv.ru/abitur/distantsionnoe_obuchenie_elearning/formy-organizatsii-distantsionnykh-zanyatiy/.– (21.04.2020).
5. Формы дистанционного обучения [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dic.academic.ru/dic.nsf/ruwiki/835638>.– (21.04.2020).
6. Телеприсутність [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.sciencedebate2008.com/chto-takoye-distantsionnoye-obucheniye/>.– (24.04.2020).
7. Методология реализации систем дистанционного обучения [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/metodologiya-realizatsii-sistem-distantsionnogo-obucheniya/viewer>.– (24.04.2020).
8. Закон України про освіту [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.– (24.04.2020).
9. Учебное пособие для студ.высш. пед. учеб. заведений / Е.С. Полат, М.Ю. Бухаркина, М.В. Моисеева – М.: Издательский центр «Академия», 2004. –

416 с. – https://academia-moscow.ru/ftp_share/books/fragments/fragment_20163.pdf.– (25.04.2020).

10. PROBLEMS OF DISTANCE EDUCATION Department Informatics and Computers, Faculty of Science, University of Ostrava, Czech Republic

11. Дерябина С.А. Профессиограмма преподавания иностранного языка в условиях цифровизации образовательного пространства. / С.А. Дерябина, Т.А. Дьякова, 2019. – №4. – С. 144.

12. Волкова Е.А Дистанционное обучение иностранным языкам: специфика, преимущества и недостатки. – С.1 – 4. [Электронный ресурс] – Режим доступа: http://www.kamts1.kpi.ua/sites/default/files/files/volkova_distantcionnoye.pdf.– (1.05.2020).

13. В чём разница между дистанционным и онлайн-обучением [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://uprav.ru/blog/v-chem-raznitsa-mezhdu-distantcionnym-i-onlayn-obucheniem/>.– (1.05.2020).

14. Кожевникова Т. В. Взаимодействие в дистанционном обучении иностранным языкам // Обучение иностранному языку как коммуникативному взаимодействию (неязыковые вузы). – М., 1999. – С.105 – 110 (Тр./МГЛУ: вып.443).

15. Олійник О.В. Інноваційні технології дистанційного навчання іноземної мови для студентів немовних ВНЗ. Методика викладання лінгвістичних дисциплін, 2014. – С.238 – 246.

16. Дистанционное обучение иностранным языкам как современная технология в педагогике [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://iyazyki.prosv.ru/2015/07/distant-education/#2>.– (1.05.2020).

17. Свірепчук І.А. ДИСТАНЦІЙНА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ Педагогические науки / Современные методы преподавания [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.kamts1.kpi.ua/sites/default/files/files/svirepchuk-distantciyna.pdf>.– (1.05.2020).

18. Дистанционное обучение иностранным языкам [Электронный ресурс] – Режим доступа:
<https://mgimo.ru/upload/iblock/ab2/%D0%AD%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%9A%D0%BD%D0%B8%D0%B3%D0%B0978-3-330-05150-8.pdf>.– (13.05.2020).
19. Definition of Distance Learning [Electronic resource] – Mode of access:
<https://fcit.usf.edu/distance/chap1.htm>.– (13.05.2020).
20. Comparing Asynchronous and Synchronous Learning [Electronic resource] – Mode of access:
<https://learningsolutionsmag.com/articles/1577/comparing-asynchronous-and-synchronous-learning>.– (13.05.2020).
21. Synchronous Learning vs. Asynchronous Learning in Online Education [Electronic resource] – Mode of access:
<https://thebestschools.org/magazine/synchronous-vs-asynchronous-education/>.– (13.05.2020).
22. Modern Distance Learning Technologies in Higher Education: Introduction Problems [Electronic resource] – Mode of access:
<https://www.ejmste.com/download/modern-distance-learning-technologies-in-higher-education-introduction-problems-5542.pdf>.– (2.06.2020).
23. Online Classes Vs Traditional Classes [Electronic resource] – Mode of access: <https://www.bartleby.com/essay/Online-Classes-Vs-Traditional-Classes-F3UN4TT36Z3Q>.– (2.06.2020).
24. Teleconference in Support of Autonomous Learning [Electronic resource] – Mode of access:
https://www.researchgate.net/publication/329105044_Teleconference_in_Support_of_Autonomous_Learning.– (2.06.2020).
25. Reasons To Invest In Video Conferencing For Education [Electronic resource] – Mode of access: <https://elearningindustry.com/video-conferencing-for-education-5-reasons->

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

31. Video “Steve Jobs talks about managing people” – Youtube. [Electronic resource] – Mode of access: <https://www.youtube.com/watch?v=f60dheI4ARg>.– (26.05.2020).
32. Video “Steve Jobs Talks About Teamwork” – Youtube. [Electronic resource] – Mode of access: <https://www.youtube.com/watch?v=1zybuzVgGsA>.– (26.05.2020).

ДОДАТОК А

Конспект уроку англійської мови для студентів технічних напрямків

Тема уроку: “Teamwork”(Командна робота)

Тип уроку: Distance education lesson

Цілі:

Практичні:

- Сприймати іншомовну інформацію на слух;
- Розвивавати уміння монологічного та діалогічного мовлення.

Освітні:

- Ознайомлення та систематизація знань;
- Формування вміння орієнтуватися в інформації і аналізувати її.

Розвиваючі:

- Розвивати логічне мислення та увагу;
- Розвинути здібності до зорової та слухової запам'ятовування;
- Розвиток навички спілкування з викладачем дистанційно;
- Навички самостійної роботи і самоконтролю та комунікативних компетенцій.

Виховні:

- Формування навичок спілкування;
- Виховувати у студентів культуру мовлення.

Обладнання уроку: персонального комп'ютера та ноутбука студента, підключення до мережі Інтернет, програмне забезпечення Google Meet.

Тривалість уроку: 60 хв. (1 год).

План, хід уроку

I. Початок уроку

1.1 Greeting

Good morning, everyone! I am glad to see you today!

1.2 Warming up

Today we are going to speak about how to work in a team.

Task 1. Express your thoughts: “What is team?” What are other terms for “team”.

Task 2. T – “together”, E – “everyone”, A – “archives”, M – “more”

List other words or phrases to describe the “team”.

Think and list the characteristics for an effective team member.

Task 3. Match words with definition.

Team [29]	the ability of a group of people to work well together
-----------	--

Teamwork [30]	a number of people who do something together as a group
---------------	---

Explain your choice.

II. Основна частина

2.1 Vocabulary

Task 1. What are the characteristics for an effective team member and an ineffective team member? Explain your choice.

Cooperate and contribute	Disruptive
Good communicator	Dominating
Reliable	Not dependable
Work to find solutions to problems	Afraid of contribute
Aggressive	Respectful of other team members

Task 2. Connect the word to its translations

- Resource Investigator –
- Teamworker –
- Co-ordinator –
- Plant –

- e) Monitor Evaluator –
- f) Specialist –
- g) Shaper –
- h) Implementer –
- i) Completer Finisher–

Реалізатор, контролер, координатор, мотиватор, генератор ідей, аналітик, натхненник, дослідник ресурсів, командний гравець.

2.2 Reading

Task 1. Read the text “The benefits of teamwork” and tick the 4 benefits that you think will be mentioned in the article.

The benefits of teamwork

How working in teams is good for business.

Teamwork involves different people and different groups across a business. In a team, everybody works together to maximise their efficiency and reach a common goal. There can be many different goals, for example developing a new product, writing a long document, creating a marketing plan, developing a new strategy and solving a problem.

Teamwork is efficient because it relies on complementary strengths. It also makes employees feel that they belong to the company, and this helps

them to take pride in their work, and their company. Working in teams also helps employees to build strong relationships, and they learn to work together when they disagree.

Some companies use teamwork to build a creative work environment. In these companies, staff can choose to work on projects that best match their skills and interests. Leaders are appointed for each team, and there is no chain of command.

- 1) People can use complementary strengths.
- 2) It helps staff to take pride in their work.
- 3) The company can be more creative.
- 4) The company can be more creative.
- 5) Employees learn to work together when they disagree.
- 6) The business can make more profit.

2.3 Video & Discussion

Task 1. Watch the video “Steve Jobs talks about managing people”

Picture 1. Video frame [31]

Task 2. Ask the question.

How you understand the sentence “If you wanna hire great people and have them stay working for you, you have to let them make a lot of decisions and you have to be run by ideas not hierarchy. The best ideas have to win, otherwise good people don’t stay.”

Task 3. Watch the video “Steve Jobs Talks About Teamwork”.

Picture 2. Video frame [32]

Task 4. Ask the question.

What’s important to you to the development of a product?

III. Заключна частина

3.1 Homework

Task 1. Write down an essay and answer the next questions.

- 1) Do you believe that team-building activities help increase teamwork and cooperation among group?
- 2) Yes or why not?
- 3) What is a team player?
- 4) What types of jobs require a high degree of teamwork?